

Referat: Civilizatia sumeriana

In sudul Mesopotamiei, "Tinutul dintre cele doua fluvii", Tigru si Eufrat, locuit de o populatie a carei origine e necunoscuta, ce vorbea o limba aglutinanta (in special pe baza prefixarii), numita generic sumerieni, se formasera, in mileniul al patrulea inaintea erei noastre, mici state-cetati independente: Nippur, Uruk, Ur, Lagash, Ericlu, Larsa, Kish, Umma, Sumer si, ceva mai tarziu, Babilonul. Aceasta parte a Mesopotamiei este cunoscuta sub numele de Sumer.

Intre statele-cetati sumeriene a existat in continuu o lupta apriga pentru suprematia politica. Sumerul a cunoscut de timpuriu sclavia, inclusiv sclavia pentru datorii. Prima epoca istorica sumeriana, Uruk, intre 3000-2800 i.e.n., este caracterizata de un avant al stiintelor si artelor; aici apare primul templu ziggurat (in trepte), a carui temelie de piatra, in lungime de 500 de metri, da o imagine convingatoare despre avansul sumerienilor fata de o alta civilizatie contemporana acestora celebra si ea: cea egipteana.

Sumerienii au inventat caramida, folosita multa vreme nearsa. Tot din epoca Uruk dateaza calendarul sumerian, care cuprindea 12 luni a cate 29 de zile, cu o corectie de o luna la fiecare al treilea an. Sumerienii foloseau atunci sistemul de numeratie in baza 6 (folosit si astazi in impartirea zilei in ore, a orei in minute, a minutelor in secunde, precum si a cercului in 360 de grade), combinat cu cel zecimal, iar limba sumeriana, consemnata in scrierea cuneiforma, este prima limba scrisa din lume.

In panteonul sumerian, antropomorf ti politeist, zeul principal se deosebea de la oras la oras: Anu la Uruk, Enki la Eridu, Marduk la Babilon, Enlil la Nippur (acesta avea o oarecare superioritate fata de ceilalti zei, orasul devenind, un timp indelungat, centrul sfint al Sumarului), Shamash la Lagash. Mai tarziu unii dintre acestia au devenit zei cu valabilitate generala: Anu - al cerului, Enlil - al pamantului, Enki - al apei. Mai existau si zeitati secundare, care, insa, treptat, devin principalii zei ai orasului respectiv, cum s-a intamplat, spre exemplu, la Lagash cu zeul Ningirsu, sotia sa Baw si fiul lor.

Sumerienii aveau o conceptie inchegata despre facerea lumii, cunosteau legenda potopului, care au influentat si chiar inspirat conceptia vechilor evrei despre geneza. Primul rege cunoscut in Sumer a fost Mesilim, din Kish; el a dat numele epocii Mesilim, care s-a intins intre 2600-2500 i.e.n. Epoca urmatoare, Ur-Lagash (2500-2360 i.e.n.), numita astfel datorita intemeierii in aceste state a primelor dinastii sumeriene cunoscute, de catre Mesannepadda in Ur si Urnanshe in Lagash, este caracterizata de prima unire sub un singur carmutor a mai multor state-cetati sumeriene; a realizat-o, in 2450 i.e.n., Eannatum din Lagash, care a cucerit Umma, Uruk, Ur, Kish.